

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי י"ב אלול תשפ"ג | דף היומי בבלי: קידושין טז | דף הכולל: גיטין עא.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן ק"ס עד אמצע סעיף ב' 'ואם היו'.
מוסר: אהבת חסד - 'וכל זה שדברנו' עד פרק ז'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער השמחה "וצריך אדם לחקור"

"אלחנן, אני יודע מה זה פסי שמרים, אני יודע מה זה פסי רכבת, ואפילו פסי ביראות שמוזכרים במסכת עירובין אינם זרים לי, אבל מה זה פסי האטה???"

מעובד ומתורגם בתרגום חופשי מתוך דרשתו של מגיד המישרים הג"ד אברהם מרדכי מלאך שליט"א

כשנכנסו אל העיירה בה מתגורר אלחנן, הבחין אלימלך בתמרור מוזר: "האט, פסי האטה לפניך!".
"אלחנן, אני יודע מה זה פסי שמרים, אני יודע מה זה פסי רכבת, ואפילו פסי ביראות שמוזכרים במסכת עירובין אינם זרים לי, אבל מה זה פסי האטה???"
"תיכף תרגיש", השיב אלחנן בשובבות, וכשמכונת עלתה על הגבשושית הקרובה וראשו של אלימלך נחבט קלות בתקרת המכונת הסביר לו אלחנן בנועם: "הרגשת? זה היה 'פס האטה'. עוד מעט נגיע לכמה 'באמפרים' נוספים, אז תחזיק חזק...".
אלימלך שמע וקיבל. הוא הסתכל מהחלון וראה שהגבשושיות מסומנות בצבע טרי, ושלפני כל גבשושית יש תמרור שמציין את עצם קיומה, משני צדי הכביש, לטובת הנוסעים בשני הכיוונים.
הוא הסתכל על אלחנן בחוסר הבנה.
"תגיד לי, הם נורמלים שם, בעירייה שלכם? אנשים נורמטיביים או שהם חסרי דעה? אם יש בליטות בכביש צריכים לגרש אותן! אני מבין שזה יכול לעלות קצת כסף לבצע את התיקונים האלו, אבל גם לשים תמרורים ולדאוג לצבוע כל בליטה עולה כסף. באותו מחיר הם כבר יכלו ליישר את הכביש!!!"
השיב לו אלחנן: "לא ידידי, לא הבנת. הגבשושיות האלו תוכננו מרש. המטרה שלהן היא להאט את קצב הנסיעה, הן נועדו לגרום לכך שהנהגים יהיו ערניים יותר לדרך ולא ייסעו במהירות

שנים רבות של ריחוק גיאוגרפי הפרידו בין שני חברי הילדות, אלחנן ואלימלך. שניהם גדלו במקום אחד, אבל מאורעות החיים הובילו אותם לשני קצוות תבל, אלחנן התגורר בעיירה טובלת בירוק באזור השרון, ואילו אלימלך הרחיק נדוד ועבר להתגורר מעבר לים.
במשך השנים שבהם התגורר אלימלך בחו"ל, חלו שינויים רבים במרחב האורבני בארץ ישראל, פחי האשפה העגולים והשחורים הוחלפו בצפרדעי ענק, ולאחר מכן בפחים טמוני קרקע, הרחובות שהיו חשוכים התמלאו בתאורת רחוב שבהמשך הוחלפה בפנסי לד מאירי עיניים, הכבישים שהיו מרוצפים באבנים רובדו במרבד שחור משחור של אספלט מחוספס, הצמתים רומזרו ולאחר מכן הפכו לכיכרות...
כשהחליט אלימלך לערוך ביקור בארץ, הוא הודיע על כך לאלחנן, שכמובן מיהר להזמין אותו לשהות בביתו במשך כל תקופת הביקור. אלימלך קיבל את ההזמנה בשמחה, ומטבע הדברים החליט אלחנן להמתין לו בשדה התעופה, ולקבל את פניו בבואו ארצה.
השניים שמחו מאוד זה לקראת זה, ונפלו זה על צווארי זה בחיבוק חברי חם. לאחר מכן נכנס אלימלך למכונתו של אלחנן, לא לפני שהעמיסו את המזוודות בתא המטען, והשניים יצאו לדרך.

מופרזת תוך סיכון חיי התושבים המתגוררים כאן.

מאחר והעירייה שלנו עשתה את הגבשושיות האלו, היא גם דאגה לכך שנהגים שומרי חוק יוכלו להישמר מפניהן, שלא יגרמו נזק לרכב ולנוסעיו. לכן באו התמרורים ולכן מסמנים כל גבשושית בצבע צהוב, שהנהגים יזהו אותן מראש ויוכלו לנסוע במהירות מותאמת!

את הסיפור הזה מספר מגיד המישרים הג"ר אברהם מרדכי מלאך שליט"א, שמסביר שזהו רק משל.

לא פעם אדם יוצא לעבודה וחושב לעצמו, למה אני צריך לעבור כל כך הרבה ניסיונות בדרך? למה אני צריך בכלל לנסוע בתחבורה ציבורית? למה הקב"ה לא נתן לי עבודה שבה אין צורך בכלל להגיע למקומות כאלו?

כך גם אברך כולל או בחור ישיבה, שלא מבין למה הוא 'זכה'

לחברים שמדברים לשון הרע ומציבים אותו בניסיון יומיומי. לא היה עדיף שהקב"ה היה דואג לו לשיבוץ במקום שבו יש רק צדיקים מופלגים כמו שהוא היה רוצה להיות?

התגובה היא שהניסיונות הללו תוכננו מראש. הם לא אירעו במקרה, הקב"ה דואג לנו שיהיו לנו ניסיונות, כדי לכוון אותנו, כדי שנדע להתחזק בלימוד תורה, במוסר, ביראת שמים.

אבל הקב"ה גם נותן לנו את הכלים להישמר מפני היצר הרע. יש לנו עפעפיים כדי לסגור את העיניים, יש לנו תנוכים ואצבעות כדי לסתום את האוזניים, יש לנו שפתיים כדי לחתום את הפה ולא לדבר מה שאסור לדבר.

התפקיד שלנו הוא לנסוע בזהירות, לשמור על עצמנו בקדושה ובטהרה, כי ה'גבשושיות' האלו נועדו עבורנו! הן לא באו להפריע לנו, אלא אדרבה, לרומם אותנו ולהעלות מעלה מעלה.

אז מה בכל אופן חיזק אותי בתקופה האחרונה, והעניק לי את חוט-השדרה כדי לעמוד בכך, ולא להיכשל? - כי נתקלתי בשני מתפללים שעומדים בקבלתם זו!

כשאתה מנסה שוב ושוב להתחזק בעניין כלשהו, ולא מצליח, לפעמים הקב"ה שולח לך איתות משמים, שמבשר לך שאתה כן יכול!

ואיך התוודעתי אליהם? פשוט מאוד; באתי לשאול אותם שאלה שאין בה ענין של קודש, והם פשוט לא השיבו! הניחו את האצבע על הפה, ועשו לי סימן שהם אינם מדברים בבית הכנסת. ומה אומר ומה אדבר? זה שכנע אותי יותר מכל דבר אחר. ולא היה מדובר באנשים עם נפש גבוהה במיוחד, גם לא בת"ח מופלגים, אלא כמוני וכמוך; וכשאתה רואה אנשים בגילך, במעמדך, שמקבלים על עצמם דבר פלוני, ועומדים בו, זה גורם לך 'לעשות חושבים', ולומר: עד כאן!

אם חשבת עד היום שהדבר הזה אינו בכוחך, ואולי אף לא במדרגה הרוחנית שלך, הנה אתה רואה שאנשים הנמצאים ממש באותו מעמד כשלך, כן מצליחים, וכן סוגרים את הפה בבית הכנסת. יש לי חשק לפרסם את שמותיהם של שני האנשים הללו... אבל כיון שהנני יודע שהדבר אינו הגון, והם בוודאי אינם חפצים בכך, לא אעשה זאת, אבל ברצוני לומר להם גלויות, ובצורה הברורה ביותר, שגם החיזוק שלי בענין הדיבורים בבית הכנסת מגיע ישירות מהם. ואם אצליח בכך, יהיה זה בזכותם.

ובינתיים זה מצליח... כל פעם כשמתעורר לי חשק לדבר עם מאן-דהו, אני נזכר באותם שני אנשים, ואומר לעצמי: אם הם מצליחים שלא לדבר, גם אתה יכול להצליח. והדבר עובד... ועל כך מגיעה להם באמת ברכת יישר-כוח גדולה.

(קול ברמה' אלול תשפ"ג)

בעלון הנפלא 'קול ברמה' הובא באחרונה מאמר נרחב העוסק בסוגיית איסור השיחה הבטלה בבית הכנסת.

עורכי העלון מעידים שהרקע למאמר מבוסס על מכתב של אחד התושבים שהתקבל אצלם, ועורר אותם לכתוב על הנושא הזה.

במכתב מבשר אותו תושב בשמחה רבה שלאחרונה עלה בידו ליישם באופן מוצלח מאוד את אחד הדברים החשובים שלא הצליח בו עד היום.

במשך שנים, הוא כותב, ניסיתי להתחזק בענין הדיבורים בבית הכנסת, ולא הצלחתי, כמו רבים אחרים... למה? - גם הסיבה לכך נעוצה באותן סיבות שרבים אחרים אינם מצליחים לנעול את פיהם בשעות-הימצאם בבית הכנסת... ודומה שהדברים ברורים למדי, ואין מה להאריך בהם...

אתה מגיע לבית הכנסת, נתקל בהמולה של דיבורים ושיחות (לא בעת התפילה כמובן!), ונתקל במציאות שלילית שהאנשים מתנהגים בבית הכנסת ממש כמו בביתם, והינך נסחף אחריהם...

אז מה בכל אופן חיזק אותי בתקופה האחרונה, והעניק לי את חוט-השדרה כדי לעמוד בכך, ולא להיכשל? - כי נתקלתי בשני מתפללים שקיבלו על עצמם שלא לשוחח בדברי חולין בבית הכנסת, והם עומדים בקבלתם זו!

דבר אחד מדבריו לא נפל ארצה הרוסים נכשלו, ההודים הצליחו: "הם אף פעם לא יגיעו לירח"

בעקבות ההצלחה ההודית והכישלון הרוסי להגיע אל הירח - הרה"ח ר' שמחה מנחם קרקובסקי שליט"א, נזכר בדברים שאמר כ"ק מרן אדמו"ר בעל ה'ברכת משה' מלעלוב זיע"א

לרוסים שמנסים להשכיח את זכר הבורא מאזרחי הארצות שבשליטתם, וכל מגמתם היא להביא לאפיקורסות וכפירה בחי העולמים. לא כן האמריקאים, אשר מאמינים בבורא יתברך ומצהירים על כך, ומדפיסים זאת אפילו על שטרות הדולרים שלהם, להם תהיה הצלחה והם יצליחו בתוכניתם.

ואכן כך היה ודבר מדברו לא נפל ארצה, הרוסים נכשלו פעם אחר פעם ומעולם לא הצליחו להנחית 'קוסמונאוטים', כך הם כינו את טייסי החלל, על גבי הירח, ואילו האמריקאים הצליחו בכך לא פעם ולא פעמיים, ובסך הכל צעדו על אדמת הירח לא פחות מ-12 אנשים שנחתו על גבי הירח בשש נחיתות שונות - כולן היו בשליחותה של ארה"ב.

בשיחה עם 'המבשר' אומר הרב קרקובסקי שהרבי בעל ה'ברכת משה' אף חזר על כך פעמים נוספות: "הוא היה אומר את זה שוב ושוב, הרוסים יכשלו והאמריקאים יצליחו. אני עצמי כבר הדפסתי זאת בעבר ואף אמרתי זאת בראיון לעיתונות לפני 21 שנה (המודיע, כ' טבת תשס"ב), ובהזדמנויות רבות נוספות". לדבריו: "זה דבר חשוב שהורים ומחנכים ילמדו את הילדים להקדיש את תשומת הלב לעניין הזה, כמה כח יש לצדיקים, איזה עיניים צופיות יש להם, הם רואים למרחוק ומי שצועד לאורם ועל פי הדרכתם, לעולם יהיה בצד המרוויח והמנצח".

שני אירועים מדהימים התחוללו בשבוע שעבר, כשהחללית הרוסית 'לונה-25' התרסקה מעט לפני שהצליחה לנחות על הירח, ושיום לאחר מכן הצליחה חללית הודית לנחות על הירח בשלום. האירועים הללו הזכירו למשב"ק אדמו"רי בית לעלוב זיע"א ואיש החסד הנודע הרה"ח ר' שמחה קרקובסקי שליט"א, את דבריו הקדושים והטהורים של כ"ק מרן אדמו"ר בעל ה'ברכת משה' מלעלוב זיע"א, לפני כ-60 שנה בקירוב, כשערך את שולחנו הטהור בעת רעווא דרעווין באחת השבתות של שנת תשכ"ד.

הימים היו ימי 'המירוץ לחלל'. ברית המועצות, ממלכת הכפירה בבורא עולם, עשתה כל מאמץ כדי להנחית אנשים מטעמה על הירח ולנעוץ על אדמתו את התורן שעליו יתנוסס הדגל האדום של הפטיש והמגל. האמריקאים גם הם החלו בהכנות ראשונות לקראת שליחת אנשים אל החלל, והמתחיות הלכה והתגברה. באותה סעודה שלישית רווית הוד, התייחס הרבי ה'ברכת משה' לעניין ואמר: "הרוסים רוצים להגיע אל הירח, אבל הכתוב אומר (עובדיה א, ד): 'ואם בין כוכבים תשים קנך, משם אורידך'. היות שכל מה שהרוסים רוצים בו זה כפירה ואפיקורסות רח"ל, לא תהיה להם הצלחה והם לעולם לא יצליחו להגיע אל הירח". זמן מה לאחר מכן כשנערכו האמריקאים להטיס אסטרונאוטים לירח, הבהיר הרבי ביתר שאת שדבריו הקודמים כוונו דווקא

"הפרופ' שהשווה את שני הבדיקות הישנות והחדשות, זעק שזה לא יתכן, אין שום סימן לבעיה שהיתה, וזה דבר שהוא מעולם לא ראה ולא שמע..."

אב"ד קהילת שפיקוב באנטוורפן עם מעשה פלא שאירע לפני חודשיים, בזכות בדיקת המזוזות

ישראל קדושים לבדוק את התפילין והמזוזות. "ברצוני לשתף אתכם בס"ד במעשה פלא ונורא, שאירע השבוע בבית מדרשו, וקיבלתי את רשותו של בעל המעשה לפרסמו בשמו, עם כל הפרטים המדויקים, כי הוא בוודאי שליח דרחמנא,

את המכתב הבא כתב הגאון רבי יחיאל יהושע רבינוביץ שליט"א, אב"ד קהילת 'דרכי יצחק' - שפיקוב, באנטוורפן שבבלגיה. אנו מביאים את המכתב שנכתב לפני כחודשיים במלואו במיוחד לכבוד חודש הרחמים והסליחות שבו נהגו

וכתב בפ' "עמק שאלה" על השאלות: "מכאן סמך להמנהג שאם אירע פגע או מחלה במשפחה בודקין המזוזה אם היא כשירה על פי הוראת חכמים". וכידוע דכן היה הוראת צדיקי הדורות.

כאן הרב מגולל את אשר אירע: היום יום רביעי כ"ג בתמוז, היה צריך להיות הניתוח על עינו של ר' בנימין, ביום חמישי שבעה עשר בתמוז, נודע לר' בנימין על הסגולה לבדוק המזוזות, ואף שרכש מזוזות יקרות לפני ד' שנים בא"י, מסר אותם לבדיקה להמגיה הרה"ח ר' יהושע ליפשיץ שליט"א מפק"ק. למחרת ביום שישי, התקשר המגיה ר' יהושע, שיש מזוזה פסולה, חסר אות י' בתיבת "בין עיניכם", המזוזה הפסולה כעת בידי, והנני מצרף את הצילום מהתיבה החסרה במזוזה. בעש"ק נקבעה מזוזה חדשה בפתחו של ר' בנימין, ובשבת בבוקר הוא הקיץ משנתו, והנה הוא רואה בבירור בשני עיניו ב"ה. הוא הגיע לביהמ"ד בשבת ובישר לכולם את הבשורה.

אתמול ביום שלישי, היה ר' בנימין בביקור אצל הפרופ' בביה"ח 'מידלהיים', שהיה צריך להכין אותו לניתוח, והפרופ' שהשווה את שני הבדיקות הישנות והחדשות, זעק שזה לא יתכן, אין שום סימן לבעיה שהיתה, וזה דבר שהוא מעולם לא ראה ולא שמע.

אחים ורעים נאמנים, ר' בנימין הוא שליח משמיא, לעורר את כל החבורה כולה, לא רק לענין הברור והמובן על ההקפדה היתירה בחובת בדיקת המזוזות, אלא על כל צעד ושעל שיש בורא ומנהיג לבירה, שצופה ומביט ומשגיח על כל מחשבה דיבור ומעשה, ולצערינו בהסתר הפנים הקיים, מסיחים אנו דעת לפעמים מידיעה אמיתית וברורה זו, ואז זוכים אנו להארה והתגלות אלוקית, לעורר אותנו, שנעורר אחרים, בעיקר הראשון "אני מאמין באמונה שלימה שהבורא ית"ש הוא בורא ומנהיג את כל הברואים והוא לבדו עשה עושה ויעשה לכל המעשים". ומצוה לפרסם את המעשה הזה.

לעורר ליבי ולב כל אחד ואחד מעמנו, להתחזק ולהתקרב אליו ית"ש ביתר שאת ועוז".

"כידוע ללומדי ביהמ"ד, אחד מן החבורה אוהב תורה ומתייגע בה ביותר הר"ר בנימין וורטהיימר שיחי' לאוישט"א, נחלה ל"ע לפני חודשיים בעין ימין, ואיבד את ראייתו בה באופן מוחלט רח"ל. הרופאים לא הצליחו בבירור לדעת את שורש הבעיה, מחמת שטף דם מאחורי העין שעמד כגוש חוסם, והעצה היחידה שנתנו לו הרופאים, לעשות ניתוח על מנת לנקות את הדם, ואז בס"ד יוכלו הם לראות את שורש הבעיה, ובתקוה שיוכלו לטפל בה כראוי על מנת להחזיר לו את ראייתו".

"חז"ל הקדושים מספרים בירושלמי בתחילת מסכת פאה: "ארטבון שלח לרבינו הקדוש חד מרגלי טבא אטימיטון, א"ל שלח לי מילה דטבא דכוותה [ארטבון שהיה גוי חשוב ועשיר, שלח יהלום יקר מתנה לרבינו הקדוש. אך הקיסר הוסיף וביקש, שרבינו הקדוש ישלח לו אף הוא מתנה, שוה ערך למתנה היקרה שהוא שלח]. שלח ליה חד מזוזה. א"ל מה אנא שלחי לך מילה דלית לה טימי, ואת שלחת לי מילה דטבא חד פולר [טען ארטבון, אני שלחתי לך מתנה יקרה לאין ערוך, ואתה מחזיר לי מתנה ששוה מטבע אחד קטן]. אמר ליה [רבינו הקדוש לארטבון] חפציך וחפצי לא ישוו בה, ולא עוד אלא דאת שלחית לי מילה דאנא מנטיר לה [את מתנתך אני צריך לשמור], ואנא שלחי לך מילה דאת דמך לך והיא מנטרא לך [משא"כ מתנתי, תשמור עליך אפילו כשאתה יושן], דכתיב, בהתהלך תנחה אותך, בשכבך תשמור עליך". [ועי' בע"ז י"א. במעשה דאונקלוס הגר שאמר כע"ז. וע"ע עוד שם בע"ז במעשה דארטבון דבדק מזוזות בציפורי]."

המעשה מובא אף בשאלות דר"א (פר' עקב, קמ"ה) ושם יש תוספת למעשה: "מיד נכנס שד בבתו של ארטבון, ולא היה לו אלא בת אחת, ובאו כל הרופאים ולא הועילו לה. כיון שנטל ארטבון את המזוזה ושם לה על הפתח, מיד ברחו אותה שדה; ונטל רבינו הקדוש מרגלית לעצמו".

אינספור יהודים השתדרגו, נהנו, הרוויחו, שמחו, חידשו, התעשרו, והעיקר, נהיו מאושרים השנה! את הכל הם קיבלו בראש השנה שעבר!!

הרה"ג רבי שמואל ברוך גנוט שליט"א: באלול מתכוננים להפתעות נעימות!

בעולם, על נכדיהם שלהם...)
י"ח באדר השנה. הבת היקרה שלכם התארסה, בשעה טובה ומוצלחת, עם בן עליה מיוחד במינו, מתמיד ומוכשר, נחמד ובעל מידות נפלאות. הכל הלך כל כך בקלות, ואיזה מחותנים מיוחדים!! שפתיים ישק!!

כ"ב טבת השנה. המלמד בחיידר מספר לכם שהבן שלכם עלה, כמעט מבלי משים, כמה מעלות למעלה למעלה. "הוא מהטובים ביותר בכתה, בלימוד, בהבנה, בהנהגה". מה יש יותר טוב מזה!?! ט' בשבט השנה. והנה נולדה לה נכדה. הנכדה המתוקה ביותר בתבל (בדיוק כפי שחושבים ובטוחים כל הסבים והסבתות

והרב פינקוס הסביר שהמודעה אינה מדייקת כלל. 'חיזוק', הסביר, הכוונה שיהודי מחליט להגיע לתפילה חמש דקות לפני הזמן במשך חודש. גם 'התעוררות' הוא נושא של הוספה ורגשות קודש ומעשה, לחזק דברים ולהתעורר בהם יותר ויותר. 'חיזוק' ו'התעוררות' לא שייכים לתשובה- אמר הגר"ש פינקוס זצ"ל- משום שעצם המושג של תשובה שונה לחלוטין.

מהי התשובה?

"אני אחר ואיני אותו האיש שעשה אותן המעשים" (רמב"ם הלכות תשובה).

התשובה אינה חיזוק או התעוררות זמנית, אלא שינוי מושלם, מהותי ופנימי. אם לפני תהליך התשובה היינו אדם אחד, כעת אנחנו בני אדם אחרים לחלוטין, לא אותם אנשים.

כדי להיות אנשים אחרים, כאלו ש'יעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה החטא לעולם', כלשון הרמב"ם, לא מספיק שינוי חיצוני וזמני של מעשים ופעולות לטווח קצר או ארוך. צריך שינוי פנימי ועמוק. אפשר להשתנות בנושא אחד ויחיד, אפשר להשתנות כליל בשני נושאים שאנו לוקים בהם- אבל השינוי צריך להיות ברמה כזאת שלא נשוב אליה יותר, שנעשה חריש עמוק בנפש עד כדי כך שניהפך לאני אחר ואיני אותו האיש'.

כל חיזוק באלול הוא דבר נצרך וחיוני. הקב"ה שש ושמח בכל חיזוק, אפילו קטנטן. אך האמת היא שכולנו רוצים להשתנות באמת. לא לאפשר לריטואל קבוע כזה, בו באלול אנחנו מתחזקים ובחשוון הבא אנחנו חוזרים בדיוק לאותו מצב שהיינו בו בחודש אב הקודם. לשם כך צריך להשקיע. לכך יש לנו את כל חודש אלול ועשרת ימי תשובה. כי לא קלה היא הדרך.

סח מרן הגרש"ז אויערבאך זצוק"ל: "אני כשלעצמי מתחזק בחודש אלול במאה ברכות בכל יום בכוונה, כיון שאמרו חז"ל על הפסוק 'ועתה ישראל' מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה' - אל תקרי מה אלא מאה', הרי שהדרך לזכות ליראה ה', שתהא אצלי מילתא זוטרתא, הוא על ידי מאה ברכות".

ואלו דברי האור החיים הקדוש בפרשתנו: "וענשו אתו מאה קסף"- רמז למאה ברכות שחייב לברך בכל יום, כמו שפירשנו (מנחות מ"ג ב) מאמרו ועתה ישראל מה ה' אלקיך שאל, אל תקרי מה אלא מאה, ופסוק זה בבעל תשובה נאמר, כאומרם (ב"ר פכ"א) "ועתה"- אין "ועתה" אלא תשובה דכתוב ועתה ישראל מה ה' אלקיך שאל וגו', ע"כ, שחייב להשתדל להשלימים".

ממשיך האור החיים וכותב: "ואמרו 'ונתנו לאבי הנערה'- שפילן הם ברכות לה', שהוא אבי הנערה".

אסרו חג פסח השנה. הטלפון מצלצל ועל הקו נמצא ראש כולל נודע ובפיו הצעה נפלאה להיות 'ראש חבורה' של שמונים אברכי חמד צעירים ומלאי תשוקת התורה. מי פילל ומי מילל. מי חשב על ההצעה הנכבדה הזאת בכלל. והנה, היא הגיעה מעצמה, ומאז- הכל שכרון חושים, בפילפול ובסברא, בהרצת תורה, בעומק סוגיות קדשים החמורות.

ד' תמוז השנה. הבן היקר שלכם התקבל לשיבה גדולה שכל כך הוא ואתם רציתם בה.

ב' אב השנה. הבת התקבלה לעבודה נפלאה, נעימה, מאתגרת ומעניינת, עם סביבת עובדות משובחת ומשכורת מצויינת. היא מאושרת ושמחה.

אלול הוא חודש ההכנה לימי המשפט, בהם נגזר מי ימות ומי יעני, מי ברעש ומי במגיפה, מי בחניקה ומי בסקילה. אבל גם מי יחיה ומי יולד, מי ייעשר ומי ירום. כשם שהמשפט הוא על 'מי ינוע'- הוא גם על 'מי ינוח'. גם על 'ומי יטרף ומי יתיר', אבל בד בבד גם על 'מי ישקט ומי ישלו ומי ירום'. אני מביט בעצמי ובסובבים לי, יחד עם אין ספור יהודים אחרים, שזכו השנה להזדמנויות חדשות, במגוון תחומים, רוחניים וגשמיים, ברוך ה'. יהודים שלמדו והחכימו את התורה"ק, שהשתדרגו, שהתעלו, שנהנו, שהשכילו, שהרוויחו, ששמחו, שלמדו הרבה מסכתות בנחת ובהבנה, חידשו חידושים, שיצרו יצירות, שחייכו, שהתמוגגו, שהתעשרו, והעיקר, שנהיו מאושרים, בכל כך הרבה נושאים ותחומים, ואת הכל הם קיבלו בראש השנה שעבר.

נכון, מי יודע מה צופן לו ראש השנה הקרוב. אך מי יודע, אולי בכח תפילותינו וקבלותינו, התשובה והצדקה והמעשים הטובים שנתמיד בהם בכל חודש אלול, ייפתחו לנו שערים חדשים, כאלו שאפילו לא העלנו בדמיוננו, לא חשבנו עליהם קודם לכן. כי כשם שייסורים וקשיים יכולים לבוא, ברצות ה', כך שמחה גדולה ואושר רב, עשייה ברוכה, שפע הזדמנויות והרבה הרבה דברים טובים ומתוקים, יכולים לבוא, ברצות ה'. איננו יודעים חשבונות שמים ומה מביא לכל החלטה בשמי מרומים, מדוע נגזר כך או כך. אך אנחנו יודעים שהקב"ה, האוהב אותנו והרוצה בנו, רוצה שנתחזק, שנשנה את הדברים הפחות טובים שלנו ושנתכונן היטב היטב, כדי שהוא יתברך יוכל להרעיף עלינו המוני הפתעות מתוקות ולא צפויות, כדי שתהיה לנו שנה טובה ומתוקה.

ב'בין הזמנים' הקשבתי לשיחה שנמסרה לפני שנים מפי הגה"צ רבי שמשון פינקוס זצ"ל. הוא ציטט בחביבות את המודעה, שתלו ברחבי העיר, על שיחתו שלו. במודעה נכתב שהגר"ש פינקוס ישא 'שיחת חיזוק והתעוררות בענייני תשובה',

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?

שלחו מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

קידושין דף ט"ז

מי קרע מודעות ענק שנתלו בירושלים?

יצא בורה

למודעה וקרע את המילים "הרב הגאון". וכך נראה רבינו הולך ברחובות ירושלים ומשמיט תארים שסלד מהם בתכלית. בסיומו של אחד משיעוריו, בעיר אור יהודה, שם היה נוהג למסור שיעורים לעיתים תכופות, ניגש אליו אחד מן המשתתפים והציע לרב כי יזמין לו מונית אשר תיקחו לירושלים, רבינו, שראה כי לאתו אדם יש ווספה (אופנוע מסוג מיושן) התיישב מיד על הסירה שמחוברת לווספה, והורה לו שיתחיל בנסיעה. הלה היה נבוך, והרגיש לא נעים שאותו צדיק ייסע בצורה שכזו, והחל לשכנעו בדברים כי מוטב שייסע במונית, ואין זה מן הראוי שיסיע אותו. אך רבינו היסה אותו, ובפשטות השיבו מה זה משנה הרי גם עם ווספה אפשר להגיע לירושלים.

(הרב מנשה גליקזאהן)

אחד ומיוחד מאותם דמויות הוד של ירושלים של מעלה, היה הגה"צ רבי בנימין זאב חשין זצ"ל. מזקני חסידי ברסלב ומגדולי משפיעיה. גאון עצום היה בתורת הנגלה, ומופלג בתורת הנסתר, אך מעל הכל בלטה אצלו מידת הענווה. צנוע ונחבא בורח מן הכבוד והדומה לו כמטחוי קשת. באחת הפעמים שהזמינו את רבינו לשאת מדברותיו בקרב אותם נשמות תועות, רבינו כמובן ניאות להזמנה. משוש חייו היו אותם שיעורים בהם היה מלהיב נשמות ישראל לאביהם שבשמים. בהתקרב היום המיועד, נתלו מודעות ענק ע"ג לוחות המודעות בירושלים ובהם נכתב כי הרב הגאון ר' בנימין זאב חשין ימסור דרשה וכו'. רבינו שסלד כל ימיו מתארים ומקילוסין, כאב על אותם תארים שנכתבו אודותיו במודעות. מה עשה? הלך ממודעה

* תוכנית יומית מענייני דיומא

בהגשת הרב אברהם פוקס

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי

המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי

הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורי משנה ברורה לפי

סדר דף היומי בהלכה

* שיעורים על הדף היומי ועל כל

הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי

תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

האם ניתן ליטול ידיים לסעודה בְּמֵי סוּדָה?

ואם צבע המים שב לקדמותו - וכגון שצירפו אותם לכמות גדולה של מים, עד שהצבע שהיה מעורב בהם אינו ניכר עוד - הרי הם חוזרים לכשרותם; ויש שהסתפק בדבר. ומים שלא השתנה צבעם, למרות שטעמם שונה ממים רגילים, ניתן ליטול בהם ידיים; ולכן, לדוגמה, ניתן ליטול ידיים בְּמֵי סוּדָה.^[1] [שו"ע קס, א, ומשנ"ב ה; בו"מ דרשו, 3 ו-6 (בהרחבה ע"פ המקור)]

מים שצבעם השתנה מחמת דבר שנפל לתוכם, או מחמת המקום שבו הם נמצאים, פסולים לנטילת ידיים. ולכן, לדוגמה, אם נשפך חלב או מיץ לספל המים שהוכנו לנטילת ידיים, או שנותר בספל חומר נקיון צבעוני ומילאו בו מים לנטילת ידיים, ומראה המים השתנה - לא ניתן להשתמש במים אלו לנטילת ידיים.

מים שהלבינו מחמת ריבוי אבנית - האם הם כשרים לנטילת ידיים?

עמיד לשוב לקדמותו. ובענן הנוצר מחמת לחץ המים, יש להקל מטעם נוסף - שאין זה צבע ממשי שמעורב במים אלא מראה לבן בעלמא, ומטעמים נוספים. ועם זאת, יש שכתבו, שלכתחילה ראוי להמתין עד להתפוגגות הענן.^[2] [משנ"ב קס, ג; בו"מ דרשו, 3]

מים שהלבינו מעט מחמת ריבוי אבנית, וכדומה, כשרים לנטילת ידיים, משום שטבע האבנית לשקוע, ומראה המים עתיד לשוב לקדמותו; וכן משום שזהו טבע המים מתחילתם, שמעורבת בהם אבנית. ובדומה לכך, מים שהלבינו מחמת 'ענן' הנוצר בזרם המים על ידי לחץ המים שבצינורות, או מחמת חומר חיטוי המעורב בהם - אינם נפסלים, משום שלאחר זמן מועט הענן מתפוגג, וצבע המים

האם ניתן ליטול ידיים במים שהיו ב'בקבוק חם'?

(ולא למטרת נקיון) - לכתחילה אין להשתמש בהם לנטילת ידיים, ובדיעבד, נחלקו הפוסקים אם יצא ידי חובת נטילה. ואם השימוש במים נעשה מאליו, ולא בידי אדם - וכגון שנפל לתוכם כלי שדבוק בו לכלוך וטעון השרייה במים - המים כשרים לנטילה.^[3] [שו"ע קס, ב, משנ"ב ו, ח, ט וריא; וראה שעה"צ יג; בו"מ דרשו, 14 ו-18]

מים ששימשו לנקיון, לקירור, לחימום, לריכוך מאכלים, וכיוצא בהם - פסולים לנטילת ידיים, משום שהדרך לשפוך מים שהשתמשו בהם לצורך כלשהו, ולכן, מיד כשנעשה בהם שימוש, הם נחשבים כמי שפכים, ולא כמים הראויים לנטילת ידיים. ולכן, לדוגמה, אין ליטול ידיים במים שהיו ב'בקבוק חם', דהיינו, בקבוק גומי שממלאים אותו במים חמים ומניחים על הגוף. ומים ששימשו להשריית ירקות, או לפרחים, כדי שלא יכמשו,

* הטובל את ידיו במי נהר, מעין, או ים - יוצא ידי חובת נטילת ידים לסעודה. ואף אם טבל יד אחת בנהר, ואילו את השניה נטל בכלי - יצא ידי חובה.
* הטובל את ידיו במי גשמים, יוצא ידי חובת נטילת ידים לסעודה. לדעת השולחן ערוך, די ברביעית מים, ולדעת הרמ"א - וכן דעת רוב הראשונים - נדרשת כמות של ארבעים סאה לפחות.
* הטובל את ידיו לסעודה - מברך "וציונו על נטילת ידים", ואינו חייב לנגבן, אך מי שדעתו קצה באכילה בלא ניגוב, צריך לנגבן; ויש אומרים, שכל אדם צריך לנגבן.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

ישראל עלה לתורה במקום כהן ולפתע נכנס כהן לבית הכנסת - כיצד יש לנהוג?

והישראל יעמוד שם עד לאחר עליית הלוי, ויעלה לתורה שלישי ואם כבר אמר את שם ה', לא יאמר "למדני חוקיך", וימשיך בברכתו, ולא יעלה הכהן. וכשעלה ישראל או לוי ראשון, אין להעלות אחריו כהן או לוי.

[שו"ע קלה, ו, ומשנ"ב יט, כ, כד וכה; ב"מ דרשו, 36]

אם אין כהן בבית הכנסת, יעלה ישראל או לוי לתורה במקומו; ויכריזו "במקום כהן", כדי שלא יטעו לחשוב שהוא כהן. ואם עלה ישראל במקום כהן, ונכנס כהן לבית הכנסת, או שגילו כי יש כהן בבית הכנסת: אם טרם אמר הישראל את שם ה' שבתחילת ברכת "אשר בחר בנו" - אף שכבר אמר 'בְּרָכוּ' - יעלה הכהן לתורה;

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפותח בכל יום' לתיבת המייל שלך

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il